

DELO SKUPŠČINE OBČINE ŠKOFJA LOKA IN NJENIH ORGANOV V LETIH 1974—1978

Prvo štiriletno mandatno obdobje delegatskih odnosov nosi za seboj vrsto izkušenj za nadaljnji razvoj in utrjevanje samoupravnih razmerij in neposrednih interesov delovnih ljudi in občanov. Prav tako pa tudi določene slabosti, ki jih bo treba analizirati in poiskati rešitve za njih odklonitev. Kljub objektivnim in subjektivnim težavam pa so se delegacije uveljavile. Delovni ljudje so z zanimanjem sprejeli delegatske odnose kot obliko za neposredno urejanje svojih in širših interesov na samoupravni osnovi. Na tej osnovi si utrjujejo svojo oblast in spreminjajo družbenoekonomske odnose, ko neposredno odločajo o skupnih in svojih vprašanjih.

Kljub doseženim rezultatom v delu delegacij, zborov občinske skupščine in njenih organov, kakor tudi interesnih skupnosti, smo še vedno v fazi iskanja poti in načinov za učinkovitejše in uspešnejše delo. Čeprav delovni ljudje in občani čutijo potrebo, da preko svojih delegacij in delegatov prenašajo določene interese v skupščino, pa je še vedno premalo pobud za delo občinske skupščine iz neposredne proizvodnje in s terena. Namen uveljavitve ustavnih določb na področju delegatskih odnosov pa je, da prevzamejo delegacije odločilno vlogo pri pobudah za oblikovanje programa dela in dnevnih redov sej občinske skupščine oziroma njenih zborov. Predvsem program dela bi moral biti odraz sedanjih in tudi dolgoročnih dejanskih interesov in potreb delovnih ljudi in občanov.

Dejavnost in učinkovitost delegacij je prav gotovo odvisna od interesa delovnih ljudi in občanov, ki v njih delujejo. Potrebna je tudi dobršna mera osveščenosti in obveščenosti ter strokovna in družbenopolitična usposobljenost delegatov. Poleg teh osebnih lastnosti delegatov pa je v sredinah, kjer delegacije delajo, potrebna velika mera razvitosti samoupravnih odnosov, povezanost delegacij z delavci in občani ter samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami. Nasprotno temu pa delegacije pri svojem

delu ne bi smele biti prepuščene same sebi, ker niso same sebi namen. Za dosledno uresničitev delegatskih odnosov je poleg aktivnosti delegacij in delegatov potrebno vsestransko sodelovanje z delegacijami in pomoč vseh dejavnikov. Staljšča in napotki za delegacije bi se morala oblikovati na zborih delavcev in občanov, pa tudi v organih samoupravljanja, v družbenopolitičnih organizacijah in v delegacijah samih.

Odnosi med delegacijo in samoupravnimi organi ter obratno še niso povsod izoblikovani. Tam, kjer to ni storjeno, niso zaživel. Eden od vzrokov za tako stanje je vprašanje urejenosti delegatskih razmerij v samoupravnih aktih. V številnih primerih je to urejeno preveč splošno, ponekod pa je slabo urejeno. Ob usklajevanju samoupravnih splošnih aktov delovnih organizacij in skupnosti z zakonom o združenem delu in z drugo zakonodajo bi bilo nujno ta vprašanja končno ustrezno urediti. Seveda pa samo to še ne bo prineslo želenih rezultatov v delu delegacij, če ne bodo izpolnjeni tudi drugi pogoji in če ne bo tudi osebne zavzetosti.

V nekaterih TOZD ali krajevnih skupnostih se delegacije oziroma konference delegacij še vedno ubadajo s strokovnimi, administrativnimi in tehničnimi vprašanji. V večini primerov pa delegacije oziroma konference delegacij uživajo pomoč strokovnih in vodilnih kadrov, kar je za njihovo delo prav gotovo spodbudno. Z minimalnim naporom odgovornih je možno zagotoviti delegacijam pogoje za učinkovito in uspešno delo.

Za neučinkovitost v delu delegacij ni krivda samo na delegacijah, pač pa tudi na sredinah, v katerih delegacije delujejo. Manjka povezava z volilci in z drugimi delegacijami. Delegacije ne opravljajo vsega, kar bi morale. Delegacije bi morale biti dnevno odprte do problemov, ki se pojavljajo. Nekateri delegacije so v štirih letih komaj shodile, druge pa so dosegle dobre rezultate. Delegacije tu pa tam ocenjujejo kot nekaj povsem samo-

stojnega in ne kot sestavni del celote. Ob tem bi morali tudi ocenjevati, koliko so doprinesli k razvoju delegacij SZDL, ZK, sindikat itd. Te organizacije in samoupravni organi bi morali živeti v delu delegacij. Delegacije bi morale spoznati interese svoje družbenopolitične skupnosti ter delovnih ljudi in občanov v svoji sredini. Pogosto pa vse preveč formalno obravnavajo gradiva za seje zborov, zato je pogosto formalno tudi delo skupščine oziroma zborov.

Kot obliko pomoči delegacijam lahko štejemo tudi razgovore s predsedniki delegacij in konference delegacij za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Na razgovorih, ki sta jih vodila predsednika zborov, je bilo precej dorečenega prav glede delovanja delegacij. Verjetno pa bi bili rezultati v delu delegacij še boljši, če bi bili razgovori vsaj enkrat letno, kot je bilo dogovorjeno in z odobravanjem sprejeto na prvem razgovoru. Interes za tako obliko sodelovanja se kaže v udeležbi na razgovorih in ne nazadnje iz številnih vprašanj, ki so jih imeli predsedniki delegacij.

Nadaljnja in zelo pomembna oblika sodelovanja z delegacijami in njihovega usposabljanja za opravljanje delegatskih funkcij je izobraževanje članov delegacij. V drugem letu mandata je Delavska univerza Skofja Loka, na predlog občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta, organizirala seminar za izobraževanje članov delegacij. Od 558 vabljenih članov delegacij za zbor združenega dela se je seminarja udeležilo 307 članov ali 55 %, od 784 vabljenih članov delegacij za zbor krajevnih skupnosti pa se je seminarja udeležilo 422 članov ali 54 %. Seminarji so bili enodnevnici. Obravnavana je bila družbenopolitična in družbenoekonomska ureditev, temelji delegatskega in skupščinskega sistema komuniciranja v delegatskem in skupščinskem sistemu ter samoupravno sporazumevanje. Razprava na seminarjih je pokazala še vrsto odprtih vprašanj in da bi izobraževanje članov delegacij moralo postati stalna praksa, če naj bo njihovo delo uspešno.

Ena izmed pomanjkljivosti v delu delegacij je tudi premajhna številčnost delegacij. Večina delegacij za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine je sestavljena iz minimalnega števila. Take delegacije pogosto niso bile sklepčne, na kar je vplivala

odsotnost zaradi bolezni, dela, pasivizacije itd. K temu so prispevale svoj delež dokaj zahtevne zakonske določbe glede nadomestnih volitev članov delegacij. TOZD in krajevne skupnosti so se izogibale tej nalogi, zato so delegacije molče delale v zmanjšani sestavi.

Posebna vprašanja pri usklajevanju stališč delegacij in pošiljanju skupnega delegata iz vrst delegacij oziroma zborov delovnih ljudi so se pojavljala v nekaterih konferencah delegacij. To je bilo predvsem tam, kjer se v konferenco delegacij združujejo TOZD in enote iz različnih branž in iz raznih krajev v občini. V takih konferencah delegacij je bila tudi udeležba članov na sestankih konferenc slaba. Predvsem niso prihajali na sestanke člani konference iz manjših in oddaljenih delovnih organizacij. Tako konferenco delegacij so predstavljali tako samo člani konference iz delovne organizacije, ki je nosilec konference, zato običajno ni bil določen delegat za sejo občinske skupščine.

Ker je predpogoj za uspešno in učinkovito delo delegacij tudi obveščenoost, je bila temu vprašanju posvečena posebna pozornost in skrb. Poiskati je bilo treba obliko, kako na čim bolj preprost način seznaniti delegacije z gradivom za seje zborov občinske skupščine. Taka oblika je bila najdena konec leta 1976 z objavljanjem povzetkov gradiv v Glasu na strani »Dogovorimo se«. Številko Glasa, ki prinaša te povzetke, prejemajo vsi člani delegacij. Ob določenem številu izvodov kompletnega gradiva za seje zborov občinske skupščine, ki ga prejemajo delegacije in konference delegacij in ob Glasu, ki ga prejemajo člani delegacij, prevzemajo delegacije in konference delegacij še Bilten, ki ga izdaja INDOK center v občini v 650 izvodih. Pomemben vir v sistemu obveščanja je tudi glasilo Občan, ki ga izdaja Skupnost slovenskih občin. Glaslo prejemajo delegacije TOZD in krajevnih skupnosti, delegati družbenopolitičnega zbora in drugi. Delegacije TOZD in krajevnih skupnosti ter delegati družbenopolitičnega zbora prejemajo tudi publikacijo Poročevalec, ki jo izdaja republiška skupščina. Na ta način je obveščenoost delegacij v dobrih možni meri zagotovljena. Seveda pa imajo delegacije oziroma njeni člani možnost dobiti za delo potrebna gradiva in pojasnila od predlagateljev gradiv, od sekretariata občinske skupščine in od INDOK centra. Slednji je bil ustanovljen

prav s tem namenom, vendar praksa kaže, da so njegovi fondí premalo izkoriščeni.

Ne glede na doseženo stopnjo razvoja delegatskih odnosov, bo potrebno še precej storiti za boljšo povezanost delegacij z organi samoupravljanja, vodstvenimi delavci, strokovnimi službami in družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD in krajevnih skupnostih. Pri tem bosta morala opraviti pomembno vlogo SZDL in sindikat.

V krajevnih skupnostih se delegacije ne združujejo v konference delegacij za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine, pač pa svoje delegate pošiljajo neposredno na seje zbora. Tudi delegacije v krajevnih skupnostih se srečujejo s približno istimi problemi in težavami kot delegacije v TOZD. Predvsem stopa v ospredje dejstvo, da delegacije niso vključene v ostale oblike samoupravnega in političnega delovanja. Stališča do obravnavanih vprašanj, kolikor se oblikujejo, se oblikujejo predvsem v delegacijah samih. V nekaterih delegacijah pa je že nekaj časa opazna popolna pasivizacija (nesklepčnost, brez razprave itd.). Med delegacijami in zbori občanov ter sveti in zbori delegatov (skupščinami) bi se morali oblikovati taki medsebojni odnosi, da bi se v delegacijah čutili neposredni interesi občanov. Odnosi krajevnih skupnosti do njihovih delegacij in obratno so bili v statutih krajevnih skupnosti za začetek ustrezno urejeni. Praksa pa je pokazala, da bo poleg vrste drugih vprašanj, potrebno urediti v statutih krajevnih skupnosti tudi nekatera vprašanja delegatskih odnosov. Zbori delegatov in zbori občanov bi morali obravnavati vprašanja iz dela delegacij in jim dajati smernice za njihovo delo. Do pomembnejših vprašanj bi se morali opredeljevati in oblikovati ustrezna stališča. Seveda pa bi morale tudi delegacije obveščati te organe o svojem delu in od njih dobiti mnenja in stališča predvsem do vprašanj, ki zadevajo neposreden interes delovnih ljudi in občanov.

Delegacije v krajevnih skupnostih se srečujejo tudi s prostorskimi in drugimi težavami. Predvsem je to primer v manjših krajevnih skupnostih. Delo z delegacijo leži na vodji delegacije. V večjih krajevnih skupnostih opravlja tehnična in administrativna dela za delegacijo tajnik krajevnih skupnosti. Delegacije v krajevnih skupnostih še vedno nimajo poslovnika o svojem delu. Osnu-

tek poslovnika je bil delegacijam poslan že na začetku mandata. Za nemoteno delo delegacij bodo delegacije, ki bodo izvoljene na novih volitvah, morale čim prej sprejeti poslovník.

Z uveljavljanjem delegatskih odnosov v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti so nastajale tudi samoupravne interesne skupnosti, ki so prav tako zasnovane na delegatskih odnosih. V sklop enakopravnega obravnavanja in odločanja pri sprejemanju odlokov in drugih splošnih aktov z zbori občinske skupščine spadajo samoupravne interesne skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, raziskovalne dejavnosti in socialnega varstva. Skupščine interesnih skupnosti sestavljajo zbori uporabnikov in zbori izvajalcev. Prvi so sestavljeni iz delegatov iz delegacij TOZD in krajevnih skupnosti, drugi pa iz delegatov delavskih svetov in drugih samoupravnih organov. V delo občinske skupščine se je predvsem v letu 1977 vključevalo že več SIS s svojimi programi in poročili o določeni problematiki, vendar je to, kar je bilo storjenega, še vedno premalo.

Organiziranost in dejavnost občinske skupščine in njenih teles

a) Občinska skupščina

Zbor združenega dela ima 45 delegatskih mest. Za pošiljanje delegatov v zbor združenega dela je bilo izvoljeno 18 delegacij, ki samostojno delegirajo po enega ali dva delegata, ter 125 delegacij, ki se zaradi delegiranja enega ali dveh delegatov združujejo v 19 konferenc delegacij in skupnih delegacij. V delegacije za zbor združenega dela so bili izvoljeni 503 člani, 480 pa je bilo članov takih delovnih skupnosti, ki imajo do 30 zaposlenih in po zakonu vsi opravljajo funkcijo delegacije.

Zbor krajevnih skupnosti je imel ob izvolitvi delegacij 32 delegatskih mest. V letu 1975 se je pet manjših krajevnih skupnosti priključilo k večjim. Tako se je število delegatskih mest zmanjšalo iz 32 na 26. V 26 krajevnih skupnostih so bili izvoljeni 203 člani delegacij. Zaradi sprememb v številu krajevnih skupnosti se skupno število članov delegacij ni spremenilo.

Družbenopolitični zbor ima 21 delegatov. Število delegatov tega zbora se sko-

zi mandatno obdobje ni spremenilo. Za družbenopolitični zbor opravljajo po zakonu funkcijo delegacije izvoljena telesa občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Delegacije v TOZD in krajevnih skupnostih so v teku mandata doživljale manjše spremembe. Predvsem so spremembe nastale zaradi odhoda posameznih članov v drugo delovno organizacijo, odselitve in podobnega. Nekaj izpraznjenih mest članov delegacij je bilo izpopolnjenih z nadomestnimi voltvami. V delovnih organizacijah in skupnostih, v katerih niso bile opravljene nadomestne volitve, so delegacije delale v nepopolni sestavi.

V tem mandatnem obdobju se je dejavnost občinske skupščine njenih zborov kazala v naslednjem:

— Zbori so se sestali na 4 skupnih zasedanjih, na katerih je bila poprečna udeležba 90,8 %, od tega zbor združenega dela 94,4 %, zbor krajevnih skupnosti ?? odstotka in družbenopolitični zbor 77,4 odstotka. Obravnavali so 38 zadev ali 9,5 zadev na zasedanje.

— Zbori so se sestali na 28 skupnih sejah, na katerih je bila poprečna udeležba 81,7 %, od tega zbor združenega dela 83,5 %, zbor krajevnih skupnosti 89,3 % in družbenopolitični zbor 70,6 %. Obravnavana je bila 301 zadeva ali 10,75 zadeve na eno sejo.

— Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta se sestala na 7 skupnih zasedanjih. Udeležba je bila 88,6 %, od tega zbor združenega dela 84,8 % in zbor krajevnih skupnosti 95,2 odstotka. Obravnavanih je bilo 32 zadev ali 4,6 zadeve na zasedanje.

— Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta se sestala tudi na eni skupni seji. Obravnavala sta 10 zadev.

— Zbor združenega dela se je sestel na 6 samostojnih sejah. Obravnaval je 13 zadev.

— Zbor krajevnih skupnosti se je sestel na 4 samostojnih sejah. Obravnaval je 11 zadev.

— Družbenopolitični zbor se je sestel na 8 sejah. Obravnaval je 32 zadev.

— Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta se sestala tudi na 1 skupni seji. Obravnavala sta 3 zadeve.

— Na eni skupni seji so se sestali zbori občinske skupščine s skupščino občinske izobraževalne skupnosti. Obravnavali so 4 zadeve.

— Poleg teh so bile še štiri slavnostne seje oziroma slovesnosti ob prazniku občine.

Zbori občinske skupščine so se sestali po večini na skupnih sejah. To se odraža predvsem v drugi polovici mandata. Čeprav taka oblika dela zborov ni v skladu z določbami statuta, so jih k temu v precejšnji meri silili prostorski pogoji. Ob tem pa je bilo premalo upornosti, da bi občinska skupščina prešla na nove oblike dela, to je na samostojne seje in na skupna zasedanja zborov. Poprečna udeležba delegatov na skupnih sejah in skupnih zasedanjih kot tudi na samostojnih sejah zboru združenega dela in zborov krajevnih skupnosti je bila dobra. Z večjo udeležbo izstopajo delegati zboru krajevnih skupnosti. V precej slabšem položaju pa so delegati družbenopolitičnega zboru, katerih udeležba je bila nekajkrat na robu sklepčnosti. Vendar je pri tem treba ugotoviti, da nobena od skupnih ali samostojnih sej zborov ter skupnih zasedanj ni bila nesklepčna. Iz tega je mogoče zaključiti, da je večina delegatov, kar se tiče prihajanja na seje, vestno izpolnjevala svoje dolžnosti.

Zbori so na svojih sejah in zasedanjih obravnavali: 94 odlokov, 60 analiz in poročil, 16 informacij, 7 programov, 24 dogovorov, 21 sporazumov, 86 imenovanj, 98 raznih sklepov, soglasij in podobno. V razpravah je sodelovalo 365 delegatov. Delegacije in delegati so postavili 174 delegatskih vprašanj ali 2,9 vprašanj na eno sejo. Večina vprašanj je bila namenjenih izvršnemu svetu, upravnim organom in samoupravnim interesnim skupnostim. Na vprašanja se je poskušalo odgovorjati takoj, sicer pa pisмено. V večini primerov so bile delegacije oziroma delegati z odgovori zadovoljni.

Pomembnost v dejavnosti občinske skupščine oziroma njenih zborov je postopno prehajanje na dvofazni postopek sprejemanja pomembnejših aktov. S tem je dana možnost, da se delovni ljudje in občani neposredno vključujejo v oblikovanje politike in družbenoekonomskih odnosov v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih. Kljub temu da so zbori obravnavali in sprejeli preko 30 dogovorov in sporazumov, pa je še vedno močno prisotna normativna dejavnost saj je skupščina kar s preko 90 odloki urejala odnose v občini. Nadaljnje uveljavljanje samoupravnih družbenih odnosov bo prav gotovo spreminjalo to raz-

merje v korist dogovarjanja in sporazumevanja. Število razpravljavcev v zborih je na videz veliko. Vendar pa je število obravnavanih zadev višje, kot je bilo razpravljavcev. Iz tega sledi, da na eno obravnavano zadevo ne odpade niti po en razpravljavec. To razmerje je po posameznih zborih nekaj drugačno, predvsem pa v družbenopolitičnem zboru, ko na eno obravnavano zadevo odpadejo nekaj več kot trije razpravljavci.

Delo občinske skupščine in njenih zborov je bilo zasnovano in je potekalo v okviru letnega programa dela. Zbori občinske skupščine imajo skupen program dela. Letni program dela je nastajal le na podlagi predlogov upravnih organov in izvršnega sveta. Program bi moral nastajati predvsem na podlagi pobud delegacij in delovnih teles občinske skupščine. Ker je program dela okviren, so določene programirane naloge iz raznih razlogov med letom odpadle. Seveda pa se je ob tako okvirnem programu pojavljalo skoraj toliko tekočih in nepredvidenih nalog, kot je bilo programiranih. Program dela bi moral v bodoče dobiti drugačno vsebino opredelitev in realnejše osnove. V programe dela občinske skupščine so se z nekaj zadevami vključevale tudi nekatere samoupravne interesne skupnosti. Ob pripravi programa dela je bila prisotna tudi potreba, da bi bil usklajen s programi zborov republiške skupščine. Tega ni bilo mogoče doseči, ker časa sklicevanja sej ene in druge skupščine ni mogoče uskladiti.

V mandatnem obdobju 1974—1978 so bili za vodilne funkcionarje občinske skupščine izvoljeni: Tone Polajnar, predsednik občinske skupščine, dr. Branko Berčič, podpredsednik občinske skupščine do 18. 5. 1977, Janez Kos, podpredsednik občinske skupščine od 18. 5. 1977, Jože Pavlič predsednik zbora združenega dela, Janez Malovrh, podpredsednik zbora združenega dela, Tone Rakovec, predsednik zbora krajevnih skupnosti, Franc Jereb, podpredsednik zbora krajevnih skupnosti, Slobodan Poljanšek, predsednik družbenopolitičnega zbora, Stane Preskar, podpredsednik družbenopolitičnega zbora in Ferdinand Buh sekretar občinske skupščine.

b) Delovna telesa

Za pripravo splošnih aktov, za preučevanje posameznih zadev ter za opravlja-

nje drugih nalog imajo občinska skupščina in njeni zbori več stalnih in občasnih delovnih teles. Stalna delovna telesa so določena s statutom občine, njihova sestava in področje dela pa je določeno s posebnim odlokom občinske skupščine. Občasna delovna telesa občinske skupščine in zborov se ustanavljajo s sklepom, s katerim se določijo tudi naloge, zaradi katerih je bilo telo ustanovljeno.

V letih 1974—1978 je bilo ustanovljenih 29 delovnih teles občinske skupščine, od tega 12 stalnih. Delovna telesa sestavljajo člani iz delegacij in iz vrst delovnih ljudi in občanov ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. Dejavnost nekaterih delovnih teles občinske skupščine je potekala takole.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito

Svet je imel pod predsedstvom Tone-ta Polajnara 30 rednih in 5 izrednih sej. Poprečna udeležba članov na rednih sejah je bila 74%. Izredni seji sveta sta bili sklicani zaradi izvedbe delne mobilizacije vojnih enot JLA ob obisku vojaške inšpekcije zveznega sekretariata za ljudsko obrambo in za izvedbo poizkusnih vaj občinskega vojnega vodstva v pripravah in izvedbi vaje Lubnik 77. Udeležba na izrednih sejah je bila 95-odstotna. Iz tega sledi, da je večina članov sveta svojo družbeno dolžnost opravljala prizadevno in odgovorno.

Na sejah je obravnavano 150 zadev. Glavni poudarek je bil dan organizaciji in uresničevanju ustavnih in zakonskih pravic in dolžnosti vseh najpomembnejših dejavnikov ljudske obrambe, delovanju krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in občinskih organov v primeru vojne, usklajevanju obrambnih priprav in načrtov z zakonom o ljudski obrambi in zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah. Med pomembnimi nalogami je bil poudarek na kadrovski, organizacijski in bojni pripravljenosti enot teritorialne obrambe ter opremljanju s sodobnejšo orožjivo in osebno opremo pripadnikov teritorialne obrambe. Za vsa področja delovanja na območju občine so bile obravnavane in sprejete vojno-politične in gospodarske ocene ter občasni vojni predpisi (10 odlokov, 8 odredb, 7 sklepov in več navodil), ki so sestavni del obrambnih načrtov posameznih organov.

Svet je nalogo usklajevanja obrambnih priprav izvajal tako, da je ob sodelovanju izvršnega sveta občinske skupščine in upravnih organov organiziral več preskusnih vaj, posvetovanj z odgovornimi za priprave v občini, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Taka oblika neposrednega sodelovanja je mobilizirala veliko število občanov ki so spoznali svoje neposredne naloge, ki jih imajo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Tudi o ostalih vprašanih organizacije in delovanja civilne zaščite, narodne zaščite, obrambne vzgoje prebivalstva je svet sprejemal pomembne sklepe z namenom boljše pripravljenosti in delovanja teh struktur. Izvedena vaja Lubnik 77 pa je bila izredna priložnost, da se v praksi preizkusi sposobnost in pripravljenost ter realnost obrambnih načrtov občine, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih in drugih samoupravnih skupnosti ter delovnih organizacij.

Komisija za odlikovanja in priznanja

Komisija, ki jo je do 19. 11. 1975 vodil Miro Pinterič, nadalje pa Stane Preskar, je imela 20 sej, od tega eno v treh nadaljevanjih. Na sejah je bilo obravnavano 691 zadev, in sicer 547 predlogov za odlikovanja, 115 predlogov za priznanja in 29 drugih zadev s področja dela komisije. Komisija je izvedla postopek za dodelitev 459 odlikovanj, od tega 194 redov (1 red I. stopnje, 22 redov II. stopnje, 2 reda za hrabrost, 169 redov III. stopnje) in 265 medalj. Za zasluge med narodno-osvobodilno borbo je bilo odlikovanih 248 občanov. V postopku je še 19 predlogov za odlikovanje.

Komisija je pri delu imela zlasti težave z zbiranjem predlogov za odlikovanje občanov, ki za zasluge med narodno-osvobodilno borbo še niso prejeli ustreznega priznanja. Postopek zbiranja predlogov je trajal 2 leti, ker je bilo treba zbrati predloge z območja vse občine in so nekatere krajevne organizacije ZZB morale predloge večkrat dopolnjevati. Poleg tega so bili v začetku leta 1976 uvedeni novi obrazci in je bilo treba vse te predloge prepisati ter dopolniti s še novimi podatki. Komisija ugotavlja, da delo na področju institucije odlikovanj SFRJ povsod še ni zaživel v zadostni meri, kajti veliko je še občanov, ki bi za svoje dolgoletno in prizadevno delo zaslužili odlikovanje.

Statutarno pravna komisija

Komisija je bila ustanovljena s statutom občine. Z odlokom o sestavi, nalogah in načinu dela stalnih delovnih teles je določeno, da komisija obravnava s stališča zakonitosti in pravnega oblikovanja predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, njeni zbori ali z enakopravnim odločanjem skupščine samoupravne interesne skupnosti ter o tem poroča zborom oziroma zborom in skupščini samoupravne interesne skupnosti, ki predpis sprejemajo. Komisija ima po odloku predsednika in 6 članov. S sklepom občinske skupščine dne 29. 5. 1974 o določitvi sestave in imenovanju članov stalnih teles, je bil v komisijo imenovan predsednik in pet članov. Tako je komisija delovala v okrnjeni sestavi, predsedoval pa ji je Ferdinand Buh.

Komisija je na 31 sejah obravnavala 157 zadev. S stališča zakonitosti in pravnega oblikovanja predpisov in drugih aktov je komisija imela pripombe na večino obravnavanih zadev. Ob tem pa je komisija opravljala tudi lektorstvo, kar bi morali opraviti že usklajevalci osnutkov ali predlogov aktov. Komisija se ni spuščala, razen v izjemnih primerih, v vsebino aktov, ki so ji bili predloženi. Ker je delo komisije odgovorno, zahtevno in obsežno, bo potrebno v naslednji mandatni dobi posvetiti posebno skrb njeni sestavi. Komisija naj bi bila sestavljena večinoma iz pravnikov.

Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov

Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov, ki ji je predsedoval Franc Bevk in jo sestavljajo udeleženci NOB, je imela 19 sej s poprečno udeležbo 79%. Skupno je obravnavala 247 vlog, od tega 57 s področja stanovanjske problematike, 174 s področja priznavalnin, 39 s področja zdravstvenega varstva in eno vlogo za izjemno upokojitev.

Prav na začetku mandatne dobe komisije je bil ukinjen poseben sklad za reševanje stanovanjskega vprašanja borcev, tako da je komisija razpolagala le s sredstvi, ki so se natekala iz anuitet danih posojil za graditev in popravila stanovanj. Iz teh sredstev so bila kupljena štiri stanovanja in odobreno 23 posojil za reševanje najbolj nujnih primerov, medtem ko je bilo 29 prošenj za posojila zavrnjenih.

Leta 1977 smo pristopili k družbenemu dogovoru o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavalnin udeležencem NOV in drugih vojn, kar urejajo občinske skupščine s svojimi predpisi. Določila tega dogovora so bila vnešena v delovni osnutek občinskega odloka o priznavalninah.

Komisija za prijateljsko sodelovanje z občinami

Komisija pod predsedstvom Toneta Polajnarja se je sestala 16-krat. Na sejah je bila poprečno 64,74 % udeležba. Komisija je za sodelovanje s pobratnimi občinami vsako leto sprejela program sodelovanja, ki je bil usklajen s pobratnimi občinami.

Sodelovanje s sosednjimi in drugimi občinami poteka preko družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in njene komisije, posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, preko društev in organizacij združenega dela ter krajevnih skupnosti. Vsa prizadevanja pri navezovanju stikov gredo v smislu množičnega in pristnega sodelovanja. Pri tem pa so stalno prisotni cilji neodvisne samoupravne jugoslovanske politike, politike beograjske konference, sožitja med narodi, neuvrčenosti, nevmešavanja v notranje zadeve sodelujočih držav in sklepov Osimskega sporazuma. Še posebej pa so bile prisotne pri vsakem srečanju pravice slovenske manjšine v Italiji in Avstriji. Komisija je zato občinam, kjer živi slovenska narodnostna manjšina nudila pomoč na kulturnem in športnem področju.

Komisija za vloge in pritožbe

Komisija za vloge in pritožbe, ki jo je vodil Jože Babič, je imela le 3 seje. Težave so bile z zagotovitvijo sklepčnosti, na kar kaže tudi odstotek udeleženosti na sejah (57 %). Zaradi narave dela, ki zahteva, da se sprejete vloge čimprej obravnava in da se čimprej preizkusi njihova utemeljenost, največ pritožbenih zadev rešujeta le predsednik in tajnik komisije in o tem poročata komisiji. Pritožbe, ki so bile posledica nepravilnosti in nezakonitosti pri delu določenih organov ali organizacij, so se obravnavale na sejah komisije.

Skupno je bilo obravnavanih 43 vlog in pritožb občanov, od tega 24 stanovanjskih zadev, 2 gospodarsko-finančni,

3 premoženjsko-pravne, 1 kazenska, 4 s področja socialnega zavarovanja in družbene zaščite, 3 delovno-pravne in 6 neuvrčenih. Od naštetih vlog je bilo neposredno na občinsko komisijo naslovljenih 9 vlog in pritožb, 34 pa nam jih je odstopila strokovna služba komisije za vloge in pritožbe Skupščine SR Slovenije. Od odstopljenih vlog so bile 4 naslovljene na tov. Vido Tomšič in 4 na predsednika republike tov. Tita. V 10 primerih je komisija po preučitvi primera ugotovila, da pritožitelja ne more podpreti, ker pritožbe niso bile utemeljene ali pa je vlagatelj imel na razpolago še redna pravna sredstva, ki se jih sploh ni poslužil. Od 13 pritožbenih zadev, za katere je komisija posredovala pri pristojnem organu, je bilo pozitivno rešenih 9. V vseh ostalih primerih je vlagatelju oziroma pritožitelju nudila le nasvete pri uveljavljanju in varovanju njegovih pravic.

Komisija za samoupravne akte

Komisija je bila ustanovljena na podlagi določb statuta občine Škofja Loka in jo je do 22. 6. 1976 vodil Peter Pirnovar, nadalje pa Franc Žagar. Obravnavala je 44 statutov OZD s posebnim družbenim pomenom in SIS ter jih predlagala v potrditev občinski skupščini ali izvršnemu svetu. Poleg tega je obravnavala še 16 aktov predvsem manjših delovnih organizacij ter jih o svojih ugotovitvah obvestila in jim na ta način pomagala pri delu. V sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom so člani komisije opravili pregled še 15 aktov ter podali mnenje o njihovi skladnosti z zakonom.

Komisija je svoje delo opravila na 16 sejah, na katerih je bila poprečna udeležba 75 %, kar je nekoliko boljša udeležba, kot je bila v prvi polovici mandatne dobe, ko je znašala le 66 %. Komisija se je ukvarjala z velikimi kadrovskimi težavami, saj je bilo potrebno že v prvem in drugem letu dela komisije zamenjati 3 člane zaradi neaktivnosti in pasivnega odnosa do dela komisije z novimi člani. V letu 1976 je skupščina občine razrešila dotedanjega predsednika komisije, ker se je odselil iz občine in na njegovo mesto imenovala novega. Pri delu komisije je sodelovalo aktivno le nekaj članov. Komisija je pri svojem delu aktivno sodelovala tudi z občinskim družbenim pravobranilcem samoupravljanja in ga vabila na svoje seje. Pri

razreševanju problemov samoupravnega urejanja odnosov v osnovni šoli v Gorenji vasi je sodeloval tudi pomočnik republiškega pravobranilca samoupravljalca.

Za normalno delo komisije bi bilo potrebno pridobiti stalnega strokovnega sodelavca, ki bi se s pregledom samoupravnih aktov poklicno ukvarjal, kajti komisija tega ne more opraviti zaradi preobsežnosti dela, ki ji ga nalagajo veljavni predpisi. Ta problem se je pojavil kot aktualen predvsem, ko bi bilo potrebno pregledati skladnost samoupravnih aktov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov z zakonom o združenem delu.

Komisija za družbeno nadzorstvo

Komisija je bila imenovana na seji občinske skupščine dne 29. 5. 1974. Pod vodstvom predsednika komisije Staneta Preskarja se je sestala dvakrat. Udeležba na sejah je bila 57 %. Na prvi seji so se člani komisije seznanili s področjem dela in ugotovili, da bo komisija lahko delala na podlagi pismenega gradiva in ob tesni povezavi z drugimi organi občinske skupščine. Na drugi seji pa je komisija ponovno ugotovila, da ni prejela konkretnega gradiva niti predlogov oziroma sugestij.

Komisija je obravnavala poročilo o organizaciji sodišča združenega dela in nanj ni imela pripomb. Predlagala je le, da čimprej izvolijo družbenega pravobranilca samoupravljanja. Na lastno pobudo je obravnavala indolentnost do zunanjih manifestacij ob državnih praznikih (premalo proslav, občani ne izobešajo zastav) in o tem seznanila občinsko konferenco SZDL Škofja Loka. Krajevni skupnosti Škofja Loka je še priporočila, naj preuči sprejem takšnega pravilnika o pokopališkem redu, ki bo dopuščal postavitev enotnih spomenikov.

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja

Komisijo je vodil Marjan Kramar in se je sestala na 14 sejah. Obravnavala je 269 obvestil o premoženjskem stanju občanov, ki so jih bili dolžni vložiti na podlagi družbenega dogovora. Obvestila so vložile le osebe na vodilnih delovnih mestih v občini, niso jih pa vložili občani, ki bi jih bili dolžni vložiti glede na vrednost premoženja. Od 169 obvestil je 11 primerov ponovno preučila zaradi

preverbe skladnosti pridobljenega premoženja z dohodki. Ugotovila je, da večjih nesorazmerij ni.

Razen tega je komisija prejela 9 predlogov za uvedbo posebnega postopka, od katerih jih je 8 podala davčna uprava, enega pa skupina sodelavcev prijavitelne. Za 6 primerov je komisija s sklepom uvedla poseben postopek, v katerem je ugotavljala izvor premoženja, za 1 primer je že v predhodnem postopku ugotovila, da ni neskladij med dohodki in trošenjem sredstev, 2 primera pa sta še v reševanju in zanju še ni uveden postopek. Od 6 primerov, za katere je bil s sklepom uveden postopek, je 1 primer komisija odstopila davčni upravi za odmero davka od nenapovedanega dohodka od avtorskih pravic, 3 primere je rešila z ustavitvijo postopka, ker je bilo dokazano, da pridobljeno premoženje ni v večjem nesorazmerju s prijavljenimi dohodki, 2 primera pa je rešila z izdajo odločbe o odmeri davka od nenapovedanega dohodka v skupnem znesku 235.371 dnarjev. Odločbi o odmeri navedenega zneska davka nista postali pravnomočni, ker je bila v enem primeru vložena tožba na Vrhovno sodišče SR Slovenije, v drugem primeru pa je bila zadeva na pritožbo občana vrnjena komisiji v ponovno reševanje zaradi naknadno predloženih dokazil.

Komisija zaradi kadrovskega problema ni opravljala vseh nalog, ki so ji bile zadane, temveč je bila usmerjena predvsem na reševanje predlogov o uvedbi posebnih postopkov. Večina postopkov je bilo uvedenih zoper občane, ki opravljajo obrtne dejavnosti, kar je razumljivo glede na predlagatelje postopka. Pri teh se je uspeh dela komisije pokazal v realnejšem napovedovanju dohodka kot doslej.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Svet je bil ustanovljen 19. 3. 1975 in imel pod vodstvom Vlada Vendramina 17 sej. Svet je pripravil in izvajal tri letne programe s pomočjo treh komisij. Vendar je bil kadrovski sestav dokaj neustrezen, saj je bilo 6 kadrovskih zamenjav v samem svetu, 2 zamenjavi v komisijah, 9 članov pa je odpadlo.

Programi sveta niso bili povsem realizirani pri vzgoji vseh udeležencev v prometu, ker predavanja na terenu niso bila opravljena. Presežen pa je bil zla-

sti z vključevanjem krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela v akcijo za varnost v cestnem prometu v okviru družbene samozaščite.

Plan za osnovne šole je bil vsako leto zadovoljivo realiziran. Svet je vsako leto organiziral republiško kolo »Kaj več o prometu«, v katerega je vselej zajeta vsa osnovnošolska mladina (okoli 4500 otrok). Po zadolžitvi SPV regije, je svet v letu 1977 organiziral in izvedel medobčinsko prometno tekmovanje. V letu 1977 je na predlog sveta Avto-moto društvo Škofja Loka organiziralo brezplačni tečaj za voznike koles s pomožnim motorjem na osnovnih šolah »Peter Kavčič« in »Cvetko Golar« v Škofji Loki. Izpit je opravilo 32 kandidatov.

Aktivno delujoča komisija za izvajanje prometne vzgoje v šolah se je angažirala za dodatno prometno vzgojo v osnovnih šolah. Po določilih 30. člena zakona o varnosti cestnega prometa je osnovnim šolam naložena še kolesarska vzgoja s kolesarskimi izpiti. Do sedaj je opravilo ta izpit 50 %, to je okoli 1800 šoloobveznih učencev. Svet nudi šolam organizacijsko in tudi materialno pomoč. V letu 1977 je vseh šest osnovnih šol prejelo nujna sobodna učila za prometno vzgojo. V istem letu je isti komisiji tudi uspelo razširiti prometno vzgojo na vse predšolske ustanove in šole druge stopnje. Te ustanove so sprejele enoten program prometne vzgoje, pa uživale strokovno in materialno pomoč sveta.

Pri svojem delu je svet povezan z organi, organizacijami in institucijami. O delovanju obvešča pristojne organe, zlasti pa republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Po svojem predstavniku je ta republiški svet izročil prizadevnim članom in zunanjim sodelavcem občinskega sveta 8 odličij in 8 pohval.

Občinski štab za civilno zaščito

Štab je bil imenovan na 13. skupni seji vseh zborov občinske skupščine dne 24. 3. 1976. Poveljnik štaba je bil Jože Albreht, vsak član pa je zadolžen za posamezno področje dela.

Štab je imel 6 sej, na katerih je obravnaval naslednje: naloge štaba in naloge članov štaba, ki so odgovorni za posamezna področja delovanja civilne zaščite v obrambnih pripravah ter v primeru elementarnih nesreč in v vojni; problematika razporejanja obveznikov civilne

zaščite v štabe in enote civilne zaščite in kadrovska problematika; usposabljanje štabov in enot civilne zaščite v krajevnih skupnostih in OZD; izdelava ocene ogroženosti prebivalstva in materialnih dobrin v vojni na območju občine Škofja Loka; dopolnitve občinskega načrta civilne zaščite; pomoč krajevnim skupnostim in OZD pri izdelavi ocen ogroženosti in načrtov civilne zaščite; materialna opremljenost enot civilne zaščite; priprava občinskega odloka o zaklonskih na območju občine Škofja Loka; ocena škode, povzročene po poplavah, zemeljskih potresih in plazovih in odprava posledic škode ter pomoč prizadetemu prebivalstvu; priprave na vajo Lubnik 77.

Poleg sej štaba so bili posamezni člani štaba še precej angažirani pri ocenjevanju škode, ki so jo povzročile poplave, zemeljski plazovi in potresi, pri nudenju pomoči krajevnim skupnostim in OZD ob izdelavi načrtov civilne zaščite ter pripravi predloga občinskega odloka o zaklonskih. Udeležba na sejah štaba je bila 90 do 100 %, neopravičenih izostankov ni bilo. Poveljnik štaba je za prizadevno delo prejel priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo.

Komisija za verska vprašanja

Z odlokom občinske skupščine je bil določen sestav, pristojnost in naloge tudi te komisije, ki ji je predsedoval Tone Polajnar. Naloge komisije pa so v praksi znatno širše od nalog, ki so določene z odlokom. Komisija skrbi tudi za izvajanje pravilne politike v občini do verskih skupnosti in daje sugestije za pravilno idejno-politično in družbeno aktivnost do teh vprašanj. S tem v zvezi zlasti spremlja delovanje verskih skupnosti (njihovo aktivnost, vsebino in metode dela, zakonitost delovanja, kadrovanje mladine za duhovniški poklic, pridobivanje gmotnih sredstev in podobno) in vseh področjih delovanja, zlasti pa v odnosu do mladine; analizira in preučuje zadevne podatke, registrirane pojave in idejno-politične probleme in s tem v zvezi, posreduje svoje ugotovitve in predloge družbenopolitičnim organizacijam ter sodeluje z njimi v cilju čim večje konstantne aktivnosti teh organizacij v idejni borbi proti škodljivim vplivom cerkve; daje mnenja pristojnim organom pri reševanju konkretnih zadev s področja verskih skupnosti (davčna politika, novogradnje in večja popravila cerkvenih ob-

jektov, razna dovoljenja itd.); preprečuje poizkuse oviranja zakonito dovoljene verske dejavnosti ter reševanja problemov z administriranjem in protiversko gonjo; obvešča republiško komisijo o vseh pomembnejših ugotovitvah, se z njo posvetuje o delikatnejših in nejasnih vprašanjih in skrbi za izvajanje enotne politike na tem področju. Komisija je delala po sprejetih programih dela, ki so bili usklajeni s programi republiške komisije.

Komisija je imela štiri seje in eno skupno sejo s koordinacijskim odborom za verska vprašanja pri občinski konferenci SZDL. Udeležba na sejah je bila dobra, z izjemo enega člana, ki se je udeležil samo ene seje. Na seje so bili vabljeni tudi komandir PM in predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij. Poročilo o delu občinske komisije za verska vprašanja za obdobje od maja 1974 do februarja 1977 in informacijo o delovanju rimskokatoliške cerkve v občini Škofja Loka je obravnaval tudi družbenopolitični zbor občinske skupščine na 11. seji dne 23. 3. 1977 in sprejel v zvezi s tem precej sklepov. Informacija, poročilo in sklepi družbenopolitičnega zbora so bili posredovani v razpravo tudi občinski konferenci SZDL, komiteju občinske konference ZK in loškemu dekanu. Razen tega je bila na vsaki seji obravnavana tudi tekoča problematika (gradnja cerkvenih objektov, nepravilnosti posameznih duhovnikov itd.). Opravljenih je bilo več razgovorov z loškim dekanom in z nekaterimi župniki v zvezi z aktualnimi problemi s področja dejavnosti cerkve v občini. Pri razgovorih so sodelovali predstavniki občinske komisije za verska vprašanja in predstavniki občinske konference SZDL.

Delo komisije je bilo obsežno in plodno. Komisija je tekoče razreševala dokaj delikatno problematiko s področja verskih zadev. S pravilno politiko in pravočasno intervencijo je dosegla, da cerkev v občini ni bistveno posegla na izven-cerkvena področja, da je bilo njeno delo v pretežni meri v skladu z ustavo in zakoni ter da so se odnosi med cerkvijo in družbo utrjevali.

Komisija za varstvo okolja

Komisija je bila ustanovljena na skupni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti 17. 5. 1972 kot komisija za akcijo »očistimo okolje«. Na posvetovanju članov komisije pa je bilo predlaga-

no, naj se glede na dolgoročni značaj dela in obširnost problematike komisija preimenuje v komisijo za varstvo okolja. Na prvi seji komisije je bil sprejet program dela in akcijski program. Predlagana je bila razširitev članstva, tako da je poslej bila tretjina iz občinske uprave, tretjina iz gospodarstva in tretjina iz prosvete, zdravstva, samoupravnih skupnosti in JLA. Vodil jo je inž. Rajko Brank.

Komisija je v svoj obširni program dela vnesla naslednje pomembnejše točke: obravnava zakonodaje s področja varstva okolja, usmerjanje in usklajevanje prizadevanj samoupravnih organov, koordinacija dela z ustreznimi telesi drugih občin in republike, posredovanje predlogov s področja varstva okolja skupščini, obravnavanje onesnaženja okolja (zrak, voda, hrup), obravnava urbanističnih dokumentov itd. Strokovna usposobljenost članov je bila na dovolj visokem nivoju, zato je lahko s svojimi pripombami vplivala na oblikovanje ustreznih predpisov. Na žalost je večkrat ugotavljala, da se ti predpisi slabo izpolnjujejo. Na svojih dvanajstih sejah je največkrat obravnavala problematiko odlaganja smeti in onesnaženja voda in zraka. Obravnavala je tudi in dala pripombe na vse občinske odloke, ki so zadevali njeno delovno področje. Ker pa komisija nima izvršilnega značaja, je svoje pripombe posredovala pristojnim službam, vendar posebnega uspeha ni bilo. Za naprej predlaga, naj bi se tudi področje varstva okolja uredilo na principu samoupravnih interesnih skupnosti.

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve

Komisija je pod predsedstvom dr. Branka Berčiča imela 32 sej, na katerih je obravnavala skupaj 121 zadev. Komisija je pripravljala in obravnavala za občinsko skupščino, njene zборе in druge telesa predvsem predloge za volitve in imenovanja in predloge za razrešitev. Preučevala in obravnavala je tudi splošna vprašanja kadrovske politike v občini. V letu 1974/75 je pripravljala in obravnavala predlog družbenega dogovora o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka, ki je bil sprejet po samoupravni poti in podpisan 10. marca 1975.

Na več sejah je komisija obravnavala tudi stanje ter izvajanje in uresničeva-

nje nalog na področju kadrovske politike, ki izhajajo iz družbenega dogovora pa tudi drugih dokumentov, kot sta resolucija o osnovah kadrovske politike v SR Sloveniji in družbeni dogovor o nalogah pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v SR Sloveniji. Komisija je skupaj s skupno komisijo podpisnikov družbenega dogovora spremljala uresničevanje izvajanja družbenega dogovora spremljala uresničevanje izvajanja družbenega dogovora z obravnavanjem poročila skupne komisije podpisnikov v letu 1976 in 1977, ki je bilo predloženo delegatom za občinske skupščine. Prav tako je komisija obravnavala osnutek spremembe družbenega dogovora o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka. Komisija je na podlagi pooblastila občinske skupščine skrbela tudi za izvajanje družbenega dogovora za določanje osebnih dohodkov voljenim in imenovanim funkcionarjem občinske skupščine. Po odloku o sestavi, nalogah in načinu dela stalnih delovnih teles bi komisija morala obravnavati med drugim tudi analizo stanja in potreb po vodilnih in strokovnih kadrih v občini. Tega komisija ni mogla opravljati, ker za to ni bila organizirana ustrežna služba.

Druga samoupravna telesa

Obseg dela posameznih delovnih teles je zelo različen. To je odvisno od nalog, ki so opredeljene z aktom o ustanovitvi telesa in od nalog, ki se pojavljajo oziroma jih delovno telo zazna. Na dejavnost delovnih teles močno vpliva njihova organizacija in samoupravna organiziranost. V svojem delovanju bi morala kar največ prispevati k uveljavljanju delegatskih samoupravnih odnosov. Za dosedo tega namena, za katerega so bila ustanovljena, pa bi se verjetno morala organizirati drugače in delovati bolj poglobljeno. S takim delom bi seveda dobila tudi svoje veljavo, ki jim kot telesom skupščine gre. Problematiko širšega pomena bi morala telesa prinašati občinski skupščini, da bi se z njo seznanjala in o njej politično opredeljevala. Seveda pa delovna telesa, sama od sebe, ne bodo zmogla opraviti potrebnih in zelenih nalog, če pri svojem delu ne bodo deležna pobud, predlogov in pomoči iz vrst delegacij, družbenopolitičnih organizacij, upravnih organov in ne nazadnje tudi občinske skupščine.

Predsedstvo občinske skupščine kot oblika dela pri usklajevanju dela zborov in pri razlagi določb poslovnika občinske skupščine skrbi za njihovo izvajanje ter za sprejemanje stališč o drugih, s poslovníkom določenih vprašanj, in se je sestalo na 35 sejah. Ob odločanju o sklicu sej občinske skupščine in njenih zborov in določanju predlogov dnevnih redov sej je predhodno obvračnavaio tudi nekatere pomembnejše zadeve iz pristojnosti občinske skupščine. S svojimi predlogi, mnenji in stališči je pripomoglo k razreševanju posameznih zadev. Predsedstvo je pri svojem delu iskalo tudi oblike in način sodelovanja s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Tako so bili na seje predsedstva vabljeni tudi predsedniki izvršnih odborov samoupravnih interesnih skupnosti.

Po določbah zakona o volitvah in delegiranju v skupščine ter po določbah statuta občine opravlja funkcije konference delegacij za seje zborov republiške skupščine občinska skupščina. V ta namen je občinska skupščina imenovala **skupine delegatov, ki delegirajo delegate v zbor združenega dela in zbor občin republiške skupščine**. Število delegatskih mest je določeno z zakonom, v katerem so določeni tudi okoliši in dejavnosti, po katerih se združujejo občine. Tako ima občina Škofja Loka v sedanjem mandatnem obdobju 1 delegatsko mesto v zboru občin in 2 delegatski mesti v zboru združenega dela s področja gospodarstva. Za področje prosvete in kulture se občina Škofja Loka združuje v okoliši z ostalimi občinami Gorenjske, ki ima eno delegatsko mesto; sedež skupine je v Kranju. Prav tako se združuje za socialno-zdravstveno področje še z občinami Gorenjske, Ljubljane in Dolenjske, skupaj 18 občin z dvema delegatskima mestoma, sedež skupine je v Škofji Loki. Za področje obrtnih in podobnih dejavnosti se občina Škofja Loka združuje v okoliš s sedežem skupine v Domžalah in z dvema delegatskima mestoma. Za področje delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev se občina Škofja Loka združuje v okoliš s sedežem v Ljubljani, ki ima dve delegatski mesti. Za področje oboroženih sil je za celotno ozemlje SR Slovenije enoten okoliš s sedežem v Ljubljani.

Skupine so se sestajale pred vsako sejo republiških zborov in obravnavele gradivo, ki je na dnevnem redu. Udeležba na sestankih skupin že nekaj časa peša. Posamezne skupine na posameznih sestankih niso bile sklepčne, vendar so se navzoči vedno dogovorili in določili delegate za seje zborov.

Skupini za pošiljanje delegatov v zbor občin (vodja dr. Branko Berčič) in v zbor združenega dela (vodja do 23. 5. 1977 inž. Jože Sever, nadalje Lovro Gajgar) sta pri svojem delu poskušali navezovati stike s TOZD in skupnostmi ter upravnimi organi in drugimi glede stališč in mnenj do obravnavanih vprašanj. Ta oblika dela vedno ni uspevala. Kljub temu sta skupini posredovali pristojnim zborom več predlogov in pripomb na obravnavano gradivo, delegati pa so se vključevali tudi v neposredno razpravo na sejah zborov. Ob tem kaže omeniti, da je zbor združenega dela republiške skupščine imel 58 sej, zbor občin pa 57 sej. Že iz tega se vidi, da je bila obremenitev skupin delegatov precejšnja, še posebej, če upoštevamo, da dnevni redi sej zborov republiške skupščine obsegajo med 20 in 30 točk.

Nekaj časa je v delu skupin povzročalo precejšnje težave nepravočasno in postopno prihajanje gradiva. Pozneje so prihajali sklici sej z osnovnim gradivom bolj zgodaj. Tako ostaja skupinam več časa za preučevanje in obravnavo predloženega gradiva. Vendar pa kljub temu še prihajajo predlogi za razširitev dnevnih redov potem, ko so se skupine že sestale. Isto se dogaja tudi s poročili skupščinskih odborov. K pregledu nad dejavnostjo zborov republiške skupščine in njenih organov je v mnogočem prispeval skupščinski Poročevalec.

V sestavu skupin za zbor združenega dela so bile izvršene določene spremembe, ker so posamezni člani odhajali na druga delovna mesta in podobno. Poročilo o delu skupin delegatov za področje gospodarstva in za zbor občin je bilo predloženo občinski skupščini na seji 17. 9. 1975.

Občinska skupščina je v tem obdobju obravnavala tudi dvoje poročil o delu delegatov iz SR Slovenije v Zveznem zboru Skupščine SFRJ.

c) Izvršni svet in upravni organi

Z ustavo SR Slovenije je bilo v letu 1974 določeno, da se v družbenopolitični

skupnosti oblikuje izvršni svet kot izvršilni organ skupščine. Nadalje je ustava določila, da je izvršni svet odgovoren skupščini za stanje v družbenopolitični skupnosti, za izvajanje politike in izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov skupščine ter za usmerjanje in usklajevanje dela upravnih organov.

Občinska skupščina je s statutom občine iz leta 1974 določila, da bodo izvršni svet občinske skupščine sestavljali predsednik in 8 članov. Predsednik in 6 članov izvršnega sveta je občinska skupščina izvolila na seji 29. 4. 1974. Predlog za izvolitev manjkajočih 2 članov pa je bil predložen občinski skupščini šele 28. 4. 1976. Izvršni svet, v katerem so bili štirje člani iz vrst starešin upravnih organov, so sestavljali: Jože Stanonik kot predsednik ter člani Zvone Teržan, Ciril Jelovšek, Jurij Kumer, Milica Mitič, Lado Bernard, Stane Pečar, Lojze Malovrh, (od 28. 4. 1976) in Milan Čadež (od 28. 4. 1976). Občinska skupščina je obravnavala in sprejela troje poročil o delu izvršnega sveta, in sicer 16. 4. 1975, 24. 3. 1976 in 30. 3. 1977.

V letu 1975 je občinska skupščina sprejela na podlagi določb statuta občine, odlok o izvršnem svetu. Z odlokom so določene pravice in dolžnosti izvršnega sveta in njegovih članov, način dela izvršnega sveta, delovna telesa izvršnega sveta, razmerja izvršnega sveta do občinskih upravnih organov, do občinske skupščine ter do samoupravnih interesnih skupnosti.

Delo upravnih organov je občinska skupščina lahko spremljala skozi poročila izvršnega sveta. Z uvajanjem delegatskih razmerij so bili tudi upravni organi postavljeni v nov položaj, pred nove naloge in v nova razmerja. Pred njimi je tudi večja samostojnost in odgovornost, kar vse terja od njih ustrezno organiziranost in strokovnost.

Stiriletno obdobje uveljavljanja samoupravnih delegatskih odnosov v TOZD in krajevnih skupnostih, občinski skupščini in samoupravnih interesnih skupnostih je dalo razveseljive rezultate. Vse bolj se uveljavljajo neposredni samoupravni odnosi in interesi delovnih ljudi in občanov. Na vseh ravneh so v proces odločanja vključeni številni delovni ljudje in občani. Kljub temu pa ne moremo mimo pomanjkljivosti in težav, ki se pojavljajo. Kažejo se predvsem v premajhnih povezanosti delegacij s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organi

zacijami. Slednji pa bi morali nuditi delegacijam več neposredne pomoči, da bi se lahko še bolj tvorno vključevale v odločanje v svojih sredinah, v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Spremenjeni in dopolnjeni statut občine in novi poslovnik občinske skupščine sta solidna osno-

va za nadaljnji razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov v občini ter za delo občinske skupščine in njenih organov.

Ferdinand Buh

Opomba: Prispevek je prirejen po poročilu za občinsko skupščino.

POBRATENJE MED OBČINAMA ŠKOFJA LOKA IN SOVODNJE OB SOČI

Začetek sodelovanja med občinama je bil čisto slučajen. Pred leti je Slovenska prosvetna zveza iz Gorice organizirala izlet goriških Slovencev v Slovenijo. Po obisku Urha pri Ljubljani in še nekaterih krajev so obiskali tudi Železnike. Tu je bil krajši kulturni program, na katerem je nastopila tudi folklorna skupina iz Sovodnja. Takrat je prišlo do prvih stikov med zamejskimi Slovenci in predstavniki občine Škofja Loka. V pogovorih je bilo ugotovljenih več skupnih točk za sodelovanje. Nekaj let zapored so bila nato organizirana srečanja z zamejskimi Slovenci v Železnikih. Sodelovanje v izmenjavi nastopov pevskih zborov in ansamblov ter dramskih skupin v Slovenskih občinah na Goriškem je spodbudilo slovensko občino v Sovodnjah ob Soči, da je predlagala sodelovanje s škofjeloško občino.

Sodelovanje se je nato nadaljevalo na občinski ravni. Sovodnjska delegacija se je udeleževala praznovanja občinskega praznika v Škofji Loki, loška delegacija pa je 20. oktobra 1976 sodelovala na proslavi 25-letnice njihove občine. Ob tej priliki je bil dogovorjen tudi program sodelovanja z namenom, da se občini pobratita. Tudi na izseljenskem pikniku v Škofji Loki 1977 je kot gost prisostvovala delegacija občine Sovodnje.

Občinski svet prijateljske občine Sovodnje je obiskal Škofjo Loko v dneh 15. in 16. julija 1977. Obisk je bil namenjen tesnejšemu medsebojnemu spoznavanju, spoznavanju razmer v občini in razgovoru o možnostih nadaljnjega medsebojnega sodelovanja. Delegacija občine Škofja Loka je vrnila obisk 15. 10. 1977. Poleg razgovorov o sodelovanju je bil delegaciji omogočen ogled zanimivosti občine in obisk grobnice koncentracijskega taborišča v Gonarsu.

Sledili so nadaljnji medsebojni obiski. Moški pevski zbor »Ivan Cankar« Sv.

Duh je nastopil na »Prazniku Frtajle« 24. aprila 1977 v Rupih, dne 4. 9. 1977 pa je bil na obisku v Škofji Loki pevski zbor občine Sovodnje, ki je nastopil skupaj s pevskim zborom »Ivan Cankar« z bogatim programom na Mestnem trgu. V Železnikih je v marcu 1977 gostovala dramska skupina PD Sovodnje s Cankarjevim delom »Hlapec Jernej«, ki je izredno uspeša. Nogometarji iz Sovodnje so sodelovali v nogometnem turnirju pobratenih občin v Škofji Loki v dneh 11. in 12. junija 1977.

Iz navedenega je razvidno, da se je sodelovanje med občino Sovodnje in Škofjo Loko uspešno razvijalo predvsem na kulturnem in športnem področju. Izmenjale so se tudi delegacije ob raznih praznovanjih. Vsa prizadevanja pri navezovanju stikov so potekala v smislu množičnega in pristnega sodelovanja. Pri tem so bili stalno prisotni cilji neodvisne samoupravne jugoslovanske politike, politike Beograjske konference, sožitja med narodi, nevtrženosti in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav ter uresničevanje sporazumov, sprejetih v Osi mu.

Sovodnje so pod avstro-ogrsko monarhijo tvorile skupno z naselji Rupa, Peč, Gabrije, Rubije in Škrlje samostojno upravno enoto. Prebivalstvo občine je bilo sestavljeno izključno iz Slovencev, ki so se vse do prve svetovne vojne bavili skoraj samo s kmetovanjem in vrtinarstvom. V Sovodnjah, Rupih, Gabrijah in na Vrhju so delovale osnovne šole, ki so vzgajale mladino v slovenskem jeziku in slovenskem duhu. Tudi prosvetno življenje na območju občine je živahno cvetelo po zaslugi Prosvetnega društva in Našega odra v Sovodnjah, Prosvetnega društva »Skala« v Gabrijah in Prosvetnega društva »Škofnik« na Vrhju, ki so prirejala veselice in pevske ter glasbene koncerte Tudi v gospodarskem